

Харченко С.А.

курсант 2 курсу факультет № 2 – підготовки
фахівців для НГУ ННІ № 3 НАВС

науковий керівник: **Галай В. О.**

доцент кафедри загально-правових та
психологічних дисциплін факультет № 2 –
підготовки фахівців для НГУ ННІ № 3 НАВС,
к.ю.н., доцент

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Поняття адміністративної відповідальності військовослужбовців, визначається як зміна правового статусу військовослужбовців, що здійснюється уповноваженим на те органом (посадовою особою), за відсутності між ними відносин службового підпорядкування у результаті застосування лише визначених для даної категорії (особливих суб'єктів) адміністративних стягнень і проявляється або в обмеженні прав військовослужбовців, або в покладанні додаткових обов'язків за вчинення окремих адміністративних правопорушень в порядку і на умовах, передбачених нормами адміністративного законодавства [1].

Серед науковців, які здійснювали дослідження щодо особливостей адміністративної відповідальності військовослужбовців, можна відмітити М.В. Артамонова, М.В.Белоконєва, М.І.Кузнєцова, О.Є.Луньова, В.В.Чумака, В.О.Шамрай та ін.

Чинне законодавство врегульовує основні положення щодо відповідальності військовослужбовців та інших осіб, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, за вчинення адміністративних правопорушень за статтею 15 КУпАП [2], зокрема:

1) військовослужбовці, військовозобов'язані та резервісти під час проходження зборів, а також особи рядового і начальницького складів Державної кримінально-виконавчої України, служби цивільного захисту і Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, поліцейські несуть відповідальність за адміністративні правопорушення за дисциплінарними статутами;

2) за порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, санітарних норм, правил полювання, рибальства та охорони рибних запасів, митних правил, вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією, порушення тиші в громадських місцях, неправомірне використання

державного майна, незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, невжиття заходів щодо окремої ухвали суду, ухилення від виконання законних вимог прокурора, порушення законодавства про державну таємницю, порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, ці особи несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах, але до зазначених осіб не може бути застосовано громадські роботи, виправні роботи і адміністративний арешт;

3) інші особи, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів або спеціальних положень про дисципліну, у випадках, прямо передбачених ними, несуть за вчинення адміністративних правопорушень дисциплінарну відповідальність, а в інших випадках - адміністративну відповідальність на загальних підставах;

4) при порушенні правил дорожнього руху водіями транспортних засобів Збройних Сил України або інших утворених відповідно до законів України військових формувань та Державної спеціальної служби транспорту - військовослужбовцями строкової служби штраф як адміністративне стягнення до них не застосовується. У випадках, зазначених у цій статті, органи (посадові особи), яким надано право накладати адміністративні стягнення, передають матеріали про правопорушення відповідним органам для вирішення питання про притягнення винних до дисциплінарної відповідальності;

5) військовослужбовці за вчинення військових адміністративних правопорушень несуть відповідальність за умови, якщо ці правопорушення не тягнуть за собою кримінальну відповідальність.

Отже, адміністративні правопорушення, що вчиняються військовослужбовцями, поділяються на три групи проступків. До першої з них належать адміністративні правопорушення, адміністративна відповідальність за вчинення яких може поширюватися і на військовослужбовців. Друга група об'єднує корупційні діяння та інші правопорушення, пов'язані з корупцією. Характерною особливістю цього виду адміністративних правопорушень є те, що військовослужбовці у разі їх вчинення у будь-якому разі нестимуть загальну, поряд з іншими особами – не військовослужбовцями, відповідальність. За вчинення таких діянь заміна адміністративної відповідальності на дисциплінарну не допускається. До третьої групи належать адміністративні право-порушення, за вчинення яких військовослужбовці несуть відповідальність за Дисциплінарним статутом Збройних Сил України. Ці проступки становлять більшість адміністративних правопорушень, передбачених у КУпАП і деяких інших законодавчих актах [1].

Оскільки певні поняття, використані для позначення адміністративних правопорушень, за вчинення яких військовослужбовці відповідають у загальному порядку, підлягають поширеному тлумаченню, необхідно ч. 1 ст. 15 КУпАП сформулювати так, щоби вказувалися номери частин і статей, що передбачають склади адміністративних правопорушень. Це полегшить правозастосовчу практику, оскільки не вимагатиме додаткового тлумачення [3, с.19].

О огляду на вказане вище, робимо висновок про нагальну необхідність нормативного удосконалення адміністративної відповідальності військовослужбовців задля врахування особливостей їх статусу та приведення норм відповідальності до європейських стандартів.

Список використаних джерел:

1. Мота А.Ф. Адміністративна відповідальність військовослужбовців за законодавством України: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / А.Ф. Мота; Нац. акад. внутр. справ України. — К., 2003. — 18 с.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української РСР. — 1984. - додаток до № 51. - ст.1122.
3. Кузнецов В.О. Відповідальність працівників податкової міліції за адміністративні проступки та порядок їх реалізації: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / В.О. Кузнецов; Нац. акад. держ. податк. Служби України. — Ірпінь, 2004. — 24 с.